

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Warszawa, dnia 16 maja 1960 r.

Nr 5

SPIS TREŚCI:

Dział A

- Poz. 37 — uchwała IX Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych i Komitetu Centralnego Związku Młodzieży Socjalistycznej z dnia 5 marca 1960 r. o zadaniach związków zawodowych i Związku Młodzieży Socjalistycznej w upowszechnianiu wychowania fizycznego, sportu, turystyki i wypoczynku po pracy Str. 78

Dział B

- „ 38 — ustawa z dnia 16 lutego 1960 r. o akademiach wojskowych (wyciąg) „ 81
- „ 39 — ustawa z dnia 16 lutego 1960 r. o zmianie dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (wyciąg) „ 81
- „ 40 — ustawa z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (wyciąg) „ 82
- „ 41 — ustawa z dnia 17 lutego 1960 r. o orderach i odznaczeniach (wyciąg) „ 84
- „ 42 — ustawa z dnia 17 lutego 1960 r. o zmianie prawa o sądach ubezpieczeń społecznych „ 86
- „ 43 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 lutego 1960 r. w sprawie wypłaty przez zakłady pracy wynagrodzenia pracownikom powołanym do czynnej służby wojskowej „ 92
- „ 44 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 lutego 1960 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 17 listopada 1959 r. w sprawie zmiany warunków nabywania uprawnień do zasiłków rodzinnych „ 94
- „ 45 — uchwała Nr 51 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1960 r. o zmianie uchwały Nr 327 Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 1957 r. w sprawie przestrzegania porządku i dyscypliny pracy „ 95
- „ 46 — uchwała Nr 52 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1960 r. w sprawie zasad planowania, kontroli i korekty funduszu plac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych „ 96
- „ 47 — rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 27 stycznia 1960 r. w sprawie rodzaju prac w zakładach resortu komunikacji, przy których mogą być zatrudniani młodociani powyżej lat 16 nie posiadający kwalifikacji zawodowych „ 96

D Z I A Ł A

37

U C H W A Ł A**IX PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH I KOMITETU CENTRALNEGO ZWIĄZKU MŁODZIEŻY SOCJALISTYCZNEJ**

z dnia 5 marca 1960 r.

o zadaniach związków zawodowych i Związku Młodzieży Socjalistycznej w upowszechnianiu chowania fizycznego, sportu, turystyki i wypoczynku po pracy.

Kultura fizyczna spełnia coraz poważniejszą rolę w życiu współczesnego społeczeństwa. Służy ona podniesieniu zdrowotności, kształtowaniu charakterów i postawy społecznej przez zaspokajanie zamiłowań sportowych i turystycznych młodzieży i dorosłych.

Dotychczasowa współpraca związków zawodowych i ZMS w dziedzinie upowszechnienia kultury fizycznej przyniosła znaczny dorobek. Zwiększyło się zainteresowanie branżowych związków zawodowych i komitetów ZMS działalnością sportowo-turystyczną, wypoczynkiem po pracy i nauce.

Szereg wspólnych poczynań i przedsięwzięć, jak akcja budowy lodowisk, powszechna nauka pływania, zdobywanie Sportowej Odznaki Piętnastolecia ożywiły życie sportowe w środowiskach.

Plenum stwierdza, że warunki stworzone przez Partię i Rząd dla upowszechnienia kultury fizycznej i turystyki nie są jeszcze należycie i w pełni wykorzystane, a dotychczasowe rezultaty w tym zakresie nie nadążają za całokształtem rozwoju politycznego i ekonomicznego naszego kraju.

Warunkiem dalszego wszechstronnego i prawidłowego rozwoju wychowania fizycznego i turystyki jest przewyżczenie szeregu trudności, do których głównie zaliczyć należy:

— brak — szczególnie w najniższych ogniwach organizacyjnych związków zawodowych — należytej koordynacji poczynań, jak planowanie budowy ośrodków turystyczno-wypoczynkowych, najprostszyszych obiektów sportowych, organizacji imprez, szkolenia kadry fachowej;

— nieprzestrzeganie prawidłowych proporcji w świadczeniach rad zakładowych i zakładów pracy na wychowanie fizyczne i sport wyczynowy;

— brak dostatecznej opieki i pomocy ze strony resortów, administracji państwowej nad urządzeniami i obiektami sportowymi i turystycznymi przy zakładach pracy;

— poważne zaniedbanie w szkoleniu i sprawowaniu opieki nad kadrą organizatorów wychowania fizycznego, sportu, turystyki i wypoczynku po pracy, częste przypadki niedoceniań społecznej działalności w sporcie i turystyce;

— zaniedbania pracy wychowawczej w sporcie i turystyce, niewykorzystanie sportu i turystyki jako ważnych elementów wychowania socjalistycznego społeczeństwa.

Uchwalona ostatnio przez Sejm PRL ustawa o organizacji spraw kultury fizycznej i turystyki stwarza nowe możliwości zabezpieczenia odpowiednich warunków dla dalszego rozwoju wychowania fizycznego, sportu, turystyki i wypoczynku po pracy.

W związku z tym wspólne plenarne posiedzenie CRZZ i KC ZMS uważa za konieczne stwierdzić

— kultura fizyczna i turystyka są poważnym orężem wychowania socjalistycznego społeczeństwa; dlatego muszą one być przedmiotem stałego, żywego zainteresowania działaczy związków zawodowych i Związku Młodzieży Socjalistycznej;

— organizacja racjonalnego wypoczynku, sprzyjająca wzmacnianiu zdrowia fizycznego i psychicznego ludzi pracy, ma poważne społeczne znaczenie w realizacji ogólnonarodowych zadań, stąd też troska o tworzenie jak najdogodniejszych warunków dla czynnego wypoczynku po pracy i nauce powinna być jednym z ważnych obowiązków organizacji związkowych i młodzieżowych.

Program upowszechnienia kultury fizycznej musi być wszechstronny, odpowiadający różnorodności zainteresowań poszczególnych środowisk i pozostawiający miejsce dla inicjatywy społecznej. Tym warunkom w poważnej mierze odpowiada program Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej i dlatego obie nasze organizacje udzieliły poparcia i będą go w dalszym ciągu udzielać. TKKF będzie działało pod patronatem związków zawodowych i ZMS. CRZZ i KC ZMS pozytywnie oceniają również działalność PTTK i LPŻ oraz udzielać będą tym organizacjom swego poparcia.

Dla rozszerzenia działalności TKKF konieczna jest dalsza rozbudowa związkowych ognisk krzewienia kultury fizycznej. Do 1965 r. powinno powstać z inicjatywy aktywistów związkowych i ZMS ponad 2000 ognisk zakładowych.

Równocześnie w ciągu najbliższych lat powinno powstać około 300 młodzieżowych statutowych ognisk TKKF.

Głównym i decydującym ogniwem upowszechnienia kultury fizycznej są rady zakładowe i grupy działania ZMS, współpracujące z innymi organizacjami. Powinny one koordynować swe poczyny, tak by w coraz większej mierze kulturą fizyczną i turystyką obejmować pracowników zakładów i ich rodziny. Pożądane jest więc powoływanie, z inicjatywy rady zakładowej, bądź grupy działania ZMS, komisji koordynacyjnych w zakładach pracy, w skład których wchodziłoby przedstawiciele związków zawodowych, ZMS, komisji dla spraw młodzieży pracującej, PTTK, LPŻ, klubów sportowych ognisk KKF itp.

Na terenie poszczególnych województw koordynatorem działalności w zakresie związkowego sportu i turystyki są wojewódzkie komisje związków zawodowych oraz komitety wojewódzkie ZMS.

WKZZ, KW ZMS i WKKFiT powinny ściśle ze

sobą współpracować, w szczególności zaś dbać o racjonalne wykorzystanie kadry, środków na planową budowę urządzeń oraz obiektów sportowych i turystycznych. Wskazane jest regularne przeprowadzanie oceny rozwoju kultury fizycznej i turystyki wśród pracujących na wspólnych posiedzeniach WKZZ i KW ZMS, na naradach działaczy związków zawodowych, ZMS, TKKF oraz innych z interesowanych organizacji i instytucji.

Działalność swoją, tak w zakładach pracy, jak i instancjach związku zawodowe i ZMS powinny oprzeć o konkretne plany pracy, obejmujące m. in.:

- roczne terminarze powszechnie dostępnych imprez dostosowanych do zamiłowań i tradycji środowisk, do poziomu sprawności fizycznej i zainteresowań uczestników (spartakiady, turnieje, rajdy, konkursy, zloty, obozy stałe i wędrownie, dni sportu oraz święta wychowania fizycznego, zdobywanie odznak sportowych, zwłaszcza POS Fiz. i MOSFiz., naukę pływania, wędrowki krajoznawcze, marsze patrolowe, różnorodne zawody itd.); szczególne miejsce w planach powinny zająć imprezy organizowane dla uczczenia 1000-lecia Państwa Polskiego, a więc m.in. w 1960 r. spartakiady powiatowe;

- szkolenie społecznej kadry organizatorów i instruktorów sportu masowego, turystyki i wypoczynku stosownie do rzeczywistych potrzeb środowisk;

- lepsze wykorzystanie obiektów i urządzeń sportowych i turystycznych, zakończenie budowy rozpoczętych przyzakładowych obiektów i urządzeń sportowych przy pomocy zainteresowanych resortów i GKFiT;

- zabezpieczenie wzrastających funduszy ze środków własnych, zakładowych, związkowych i innych na upowszechnianie kultury fizycznej i turystyki.

Dla dalszego rozwoju kultury fizycznej i turystyki kierownictwa zakładów pracy, rady zakładowe, grupy działania ZMS powinny wspólnymi siłami razem z radami narodowymi i KFiT rozszerzać sieć zakładowych, międzyzakładowych i osiedlowych ośrodków wypoczynku po pracy (stałych i sezonowych). Wyposażenie tych ośrodków powinno być finansowane w zasadzie przez zakłady pracy z funduszy zakładowych i funduszy akcji socjalnej oraz ze środków rad narodowych. Związki zawodowe i ZMS powinny także uruchamiać wypożyczalnie sprzętu turystycznego i sportowego.

Zakładowe urządzenia, obiekty sportowe i turystyczne powinny być traktowane jako zakładowe urządzenia socjalne. Związki zawodowe i ZMS powinny więc dążyć w porozumieniu z radami narodowymi do realnego ustalania i koordynacji terenowych planów inwestycyjnych i remontowych obiektów i urządzeń sportowych i turystycznych, wypracowania właściwych zasad ich eksploatacji i konserwacji. W celu zwiększenia ilości najprostszycych urządzeń sportowych CRZZ i KC ZMS wzywają młodzież i wszystkich ludzi pracy do społecznego budowania tych obiektów w czynie społecznym dla uczczenia 1000-lecia Państwa Polskiego.

CRZZ i KC ZMS przywiązują wielką wagę do

wprowadzenia w zakładach pracy wyrównawczych ćwiczeń fizycznych, mających na celu przeciwdziałanie ujemnym wpływom zmęczenia przy pracy i powstawania chorób zawodowych. W latach 1960 — 62 ćwiczenia te wprowadzi się eksperymentalnie w kilku zakładach pracy w każdym województwie, natomiast w latach następnych zajęcia te powinny być prowadzone w większości zakładów pracy.

Dalsze upowszechnianie kultury fizycznej i turystyki wymaga liczniejszej kadry instruktorów, przewodników, działaczy i dlatego w latach 1960 — 61 należy na podstawie wspólnie opracowanego przez zainteresowane organizacje i instytucje planu i programu przeszkolić 8 — 10 tysięcy młodych, chętnych do pracy w dziedzinie kultury fizycznej i turystyki. Szczególna odpowiedzialność spoczywa w tym zakresie na radach zakładowych i komitetach ZMS, które powinny kierować odpowiednich ludzi na to przeszkolenie.

Fundusz Wczasów Pracowniczych winien w szerszym zakresie uwzględniać potrzeby młodzieży pracującej w korzystaniu ze skierowań na różnego rodzaju wczasy, w szczególności wczasy turystyczne.

Związki zawodowe i ZMS powinny w miarę możliwości pomagać ZHP, młodzieży szkolnej w organizowaniu obozów i innych form wypoczynku po nauce.

Szczególną uwagę należy poświęcić rozwojowi kultury fizycznej i turystyki wśród dziewcząt i kobiet, m.in. w formie organizowania specjalnych imprez, szkolenia kobiecej kadry instruktorskiej, opracowania odpowiednich programów.

W dalszym upowszechnianiu sportu i turystyki poważną rolę mają do spełnienia związkowe kluby sportowe. Powinny one w większej mierze przyczynić się do realizacji postanowień niniejszej uchwały, m.in. poprzez udostępnianie obiektów, urządzeń, sprzętu, pomoc kadry fachowej. Szczególną opieką powinny kluby sportowe otoczyć młodzież. Dla zapewnienia realizacji tego postulatu wysokość dotacji dla klubów uzależniona będzie w przyszłości także od rozmiarów pracy wśród młodzieży.

W swej działalności kluby sportowe powinny zwracać jak najwięcej uwagi na prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej. Zobowiązuje się jednocześnie komisje rewizyjne, kierownictwo federacji sportowych i instancji związkowych do systematycznej kontroli działalności klubów, do zwalczania wszelkich przypadków przekraczania obowiązujących przepisów finansowych i gospodarki materiałowej.

W pracy nad rozwojem sportu i turystyki związki zawodowe i ZMS powinny wiele uwagi poświęcać zagadnieniom wychowawczym, dążąc do rozwijania obowiązkowości i dyscypliny społecznej, patriotyzmu i prawości charakteru.

Realizacja przez związki zawodowe i ZMS powyższych wniosków wymaga poparcia i pomocy ze strony władz państwowych, administracji gospodarczej i innych organizacji.

Należy poprzez wysiłki GKFiT zdążające do ustalenia stałych wskaźników planowania środków budżetowych na potrzeby upowszechniania

wychowania fizycznego i sportu masowego, przede wszystkim wśród młodzieży szkolnej i pracującej.

Plenum CRZZ i KC ZMS oczekuje:

Od Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki:

— prowadzenia konsekwentnej polityki kadrowej, mając na uwadze zabezpieczenie socjalistycznego charakteru naszej kultury fizycznej i turystyki;

— pomocy w wypracowaniu najwłaściwszych form masowego wychowania fizycznego, sportu i turystyki w oparciu o zdobycze nauki;

— opracowania jednolitych założeń sportowo-szkoleniowych;

— konsekwentnego przeprowadzenia reformy systemu lig;

— wyeliminowania nieuzasadnionych przywilejów dla zawodników;

— wprowadzenia równych zasad opieki nad zawodnikami we wszystkich pionach sportowych;

— zwiększenia kontroli nad gospodarką finansową i materiałową klubów sportowych;

— uporządkowania systemu eksploatacji i konserwacji obiektów i urządzeń sportowych i turystycznych;

— uwzględnienia przy przydzielaniu dotacji polskim związkom sportowym ich planów pracy wśród młodzieży;

— zwiększenia produkcji popularnego, taniego sprzętu sportowego i turystycznego;

— rozbudowy szlaków turystycznych.

Od resortów przemysłowych:

— uwzględnienia w szerszym niż dotychczas zakresie wychowania fizycznego jako środka przygotowania pracownika do wykonywania zawodu i podnoszenia wydajności pracy.

Od Ministerstwa Handlu Wewnętrznego:

— zabezpieczenia szlaków turystycznych w punkty usługowe i wyżywieniowe.

Od Ministerstwa Komunikacji:

— rozszerzenia systemu zniżek w opłatach za przejazdy dla celów sportowych i turystycznych, także na imprezy masowe.

Od Ministerstwa Finansów i resortów gospodarczych:

— zabezpieczenia powiększenia funduszków na rosnące potrzeby w zakresie wychowania fizycznego młodzieży uczącej się i ludzi pracy;

— wydania odpowiednich zarządzeń odnośnie traktowania zakładowych obiektów i urządzeń sportowych i turystycznych jako zakładowych urządzeń socjalnych.

Od Ministerstwa Zdrowia:

— włączenia wychowania fizycznego, sportu i turystyki w zakres środków profilaktycznych, przeciwdziałających powstawaniu chorób zawodowych;

— przyjscia z pomocą organizatorom imprez i akcji sportowo-turystycznych w zabezpieczeniu opieki lekarskiej nad uczestnikami;

— pomocy przy wprowadzaniu ćwiczeń wyrównawczych w zakładach pracy.

Od Ministerstwa Oświaty:

— nawiązania ściślejszej niż dotychczas współpracy z organizacjami działającymi w dziedzinie wychowania fizycznego, sportu i turystyki dla:

— tworzenia odpowiednich warunków w celu rozwijania wśród młodzieży zamiłowań sportowo-turystycznych,

— współdziałania nauczycieli w pracach organizacji w.f., sportu i turystyki,

— wspólnej eksploatacji urządzeń

— wspólnej organizacji imprez m.

Od Ministerstwa Gospodarki Komunalnej i Rad Narodowych:

— zabezpieczenia w nowo budowanych osiedlach mieszkaniowych, jak również już istniejących, gdzie to jest jeszcze możliwe, miejsc na najprostsze boiska sportowe i place do gier, i równoległe z innymi urządzeniami socjalnymi.

Od Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej:

— większej niż dotychczas pomocy w rozwijaniu ognisk związkowych i statutowych, w tym młodzieżowych ognisk krzewienia k.f., tak by obejmowały one swym zasięgiem coraz to nowe środowiska ludności pracującej, szczególnie młodzieży;

— opracowania bardziej urozmaiconych programów działania w poszczególnych środowiskach.

Od Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego:

— poczynienia kroków dla szerszego niż dotychczas rozwoju turystyki i krajoznawstwa wśród robotników i młodzieży na przestrzeni całego roku;

— szkolenia przewodników i organizatorów turystyki spośród młodzieży pracującej.

Od Ligi Przyjaciół Zolnierza:

— pomocy w realizacji nakreślonego programu, m.in. poprzez udostępnienie posiadanego sprzętu, ośrodków, a także nawiązanie przez kadrę LPŻ ściślejszej współpracy ze związkami zawodowymi i ZMS.

Od Związków Sportowych:

— pomocy w upowszechnianiu sportu i turystyki, w szkoleniu młodych działaczy i otaczania ich troskliwą opieką.

Od Prasy, Radia, Telewizji i Filmu:

— szerszego niż dotychczas podjęcia problematyki upowszechniania sportu i turystyki i jej popularyzacji.

CRZZ i KC ZMS ze swej strony ufundują w ramach corocznego konkursu Klubu Dziennikarzy Sportowych SDP dwie nagrody dla dziennikarzy wyróżniających się w podejmowaniu omawianej problematyki, a także osobną nagrodę dla realizatorów filmu z zakresu upowszechniania sportu i turystyki.

Doceniając ogromne znaczenie wychowania fizycznego i sportu, masowej turystyki i wypoczynku po pracy dla wszechstronnego rozwoju młodzieży i ogółu pracujących, Plenum CRZZ i KC ZMS zwraca się do wszystkich resortów, zjednoczeń, zakładów pracy i instytucji, rad narodowych i organizacji społecznych o pełne i konkretne poparcie wysuniętego programu w trosce o rozwój zdrowia, sprawności fizycznej i psychicznej młodego pokolenia, chłopców i dziewcząt, całego społeczeństwa budującego socjalizm, lepszą przyszłość dla narodu polskiego.

D Z I A Ł B

38

U S T A W A

z dnia 16 lutego 1960 r.

o akademiach wojskowych.

(Dziennik Ustaw z dnia 27 lutego 1960 r. Nr 9, poz. 56)

(Wyciąg)

Rozdział VI.**Pracownicy nauki w akademiach wojskowych.**

Art. 41. 1. Pracownicy nauki akademii wojskowych dzielą się na samodzielnych i pomocniczych.

2. Pracownikami nauki są oficerowie zawodowi i osoby cywilne, powołane na stanowiska samodzielnych i pomocniczych pracowników nauki, określone w art. 88 ustawy o szkołach wyższych.

Art. 48. 1. Do powoływania osób cywilnych na stanowiska pracowników nauki w akademiach wojskowych, przenoszenia i zwalniania z tych stanowisk oraz do obowiązków i praw tych pracowników, jak również ich odpowiedzialności dyscyplinarnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 88 — 98 i 101 — 125 ustawy o szkołach wyższych z zastrzeżeniami wynikającymi z art. 43 i art. 44 niniejszej ustawy.

2. Określone w przepisach powołanych w ust. 1 uprawnienia Ministra Szkolnictwa Wyższego i organów szkół wyższych z wyjątkiem przewidzianych w art. 96 ust. 2, art. 97 ust. 2 i w art. 116 ust. 3 ustawy o szkołach wyższych przysługują odpowiednio Ministrowi Obrony Narodowej i organom akademii wojskowych.

3. W przypadkach, w których przepisy powołane w ust. 1 przewidują wniosek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego lub zasięgnięcie jej opinii, Minister Obrony Narodowej działa w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

4. Przeniesienie pracownika nauki z akademii do szkoły wyższej cywilnej lub z tej szkoły do akademii zarządzają wspólnie — Minister Obrony Narodowej i zainteresowany minister.

Rozdział VII.**Inni pracownicy akademii wojskowych.**

Art. 49. Pracę dydaktyczną lub naukową na akademii wojskowej mogą również wykonywać będący oficerami zawodowymi lub pracownikami cywilnymi:

- 1) wykładowcy i starsi wykładowcy,

- 2) bibliotekarze dyplomowani,
- 3) lektorzy (nauczyciele języków obcych),
- 4) instruktorzy (nauczyciele) wychowania fizycznego,
- 5) instruktorzy (nauczyciele) przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych.

Art. 51. 1. Do powoływania osób cywilnych na stanowiska wymienione w art. 49, przenoszenia ich i zwalniania z tych stanowisk oraz do obowiązków i praw tych pracowników stosuje się odpowiednio przepisy art. 127 — 133 ustawy o szkołach wyższych.

2. Uprawnienia Ministra Szkolnictwa Wyższego przewidziane w art. 131 ust. 2 ustawy o szkołach wyższych przysługują Ministrowi Obrony Narodowej, a przewidziane w przepisach powołanych w ust. 1 uprawnienia organów szkół wyższych — odpowiednim organom akademii. Przepis art. 48 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 52. Dla wykonywania zadań usługowych związanych z pracą naukową i dydaktyczną w akademii wojskowej mogą być zatrudnieni na podstawie umowy o pracę pracownicy służby bibliotecznej i pracownicy naukowo-techniczni. Pracowników tych zatrudnia się na warunkach określonych na podstawie art. 134 ust. 4 ustawy o szkołach wyższych.

Rozdział VIII.**Przepisy przejściowe i końcowe.**

Art. 57. Osoby cywilne będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w akademiach wojskowych zachowują zajmowane stanowiska; do osób tych stosuje się odpowiednio przepis art. 148 ust. 2 ustawy o szkołach wyższych.

Art. 61. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

39

U S T A W A

z dnia 16 lutego 1960 r.

o zmianie dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych.

(Dziennik Ustaw z dnia 27 lutego 1960 r. Nr 9, poz. 57)

(Wyciąg)

Art. 1. W dekrete z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1950 r. Nr 49, poz. 439 i z 1958 r. Nr 45, poz. 221) wprowadza się następujące zmiany:

- 6) art. 8 otrzymuje brzmienie:
„Art. 8. Rada Ministrów ustala zasady organizacji i prowadzenia przedsiębiorstw państwowych oraz zasady finansowania ich działalności, a w szczególności:

- 4) wytyczne dla określenia zakresu działania i uprawnień kategorii pracowników, których praca ma szczególne znaczenie dla prowadzenia przedsiębiorstwa.“;
- 9) art. 14 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 14. 1. Dyrektor zarządza przedsiębiorstwem państwowym i reprezentuje je na zewnątrz.
 2. Dyrektora przedsiębiorstwa kluczowego powołuje i odwołuje minister po zasięgnięciu opinii lub na wniosek jednostki nadrzędnej.
 3. Zastępców dyrektora i głównego księgowego przedsiębiorstwa kluczowego powołuje i odwołuje minister na wniosek dyrektora, po zasięgnięciu opinii jednostki nadrzędnej. Minister może przekazać sprawę powoływania i odwoływania zastępców dyrektora i głównego księgowego kierownikowi jednostki nadrzędnej.
 4. Dyrektora przedsiębiorstwa terenowego powołuje i odwołuje prezydium rady narodowej, której przedsiębiorstwo podlega.
 5. Rada Ministrów może zastrzec, że powołanie i odwołanie dyrektorów określonego rodzaju przedsiębiorstw terenowych wymaga zgody ministra lub prezydium rady narodowej wyższego stopnia. Rada Ministrów określi tryb powoływania i odwoływania zastępców dyrektorów i głównych księgowych przedsiębiorstw terenowych.
 6. Współdziałają organów samorządu robotniczego w zarządzaniu przedsiębiorstwem państwowym oraz w powoływaniu i odwoływaniu jego dyrektora określają odrębne przepisy.“;
- 10) po art. 14 dodaje się art. 14¹ w brzmieniu:
 „Art. 14¹. 1. W przypadku rozwiązania rady robotniczej na skutek działalności sprzecznej z interesami przedsiębiorstwa lub z naradki narodowej — minister powinien odwołać dyrektora przedsiębiorstwa kluczowego jeżeli dyrektor nie wstrzymał wykonania uchwały rady robotniczej lub konferencji robotniczej, która była przyczyną rozwiązania rady robotniczej.
 2. W przypadku odwołania dyrektora minister może powierzyć na czas określony wykonywanie obowiązków dyrektora osobie przez siebie wyznaczonej.
 3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do prezydiów rad narodowych w odniesieniu do przedsiębiorstw terenowych.“;
- 11) art. 15 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 15. 1. Do składania w imieniu przedsiębiorstwa państwowego oświadczeń w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych wymagane jest współdziałanie dwóch upoważnionych osób.
 2. Osobami upoważnionymi są: dyrektor, jego zastępcy oraz pełnomocnicy przedsiębiorstwa w przypadku ich ustanowienia.
 3. W sprawach wynikających ze stosunku pracy przedsiębiorstwo działa przez jedną z osób wymienionych w ust. 2.
 4. Jednostka nadrzędna może upoważnić dyrektora do samodzielnego składania oświadczeń w szczególnym zakresie.“;
- Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
 Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
 Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

40

U S T A W A

z dnia 17 lutego 1960 r.

o Polskiej Akademii Nauk.

(Dziennik Ustaw z dnia 29 lutego 1960 r. Nr 10, poz. 64)

(Wyciąg)

Dział II.

Członkowie Akademii.

Art. 10. 1. Akademia składa się z członków krajowych: rzeczywistych i korespondentów oraz z członków zagranicznych.

2. Członkowie Akademii są wybierani przez Zgromadzenie Ogólne na wniosek właściwych wydziałów Akademii przedstawiony przez Prezydium Akademii; wybór członków Akademii podlega zatwierdzeniu przez Radę Państwa.

3. Ogólną liczbę członków krajowych określa na okresy pięcioletnie Prezes Rady Ministrów na wniosek Prezydium Akademii.

Art. 12. 1. Członkowie Akademii obowiązani są:

- 1) prowadzić prace naukowe zgodnie z planem prac Akademii;

- 2) składać roczne sprawozdania ze swoich prac właściwym wydziałom Akademii;

- 3) uczestniczyć w sesjach Zgromadzenia Ogólnego oraz w pracach właściwych wydziałów, komitetów naukowych i komisji.

2. Członek Akademii po ukończeniu 70 lat życia może zwolnić się od udziału w pracach wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2.

Art. 13. 1. Członkowie Akademii otrzymują stałe uposażenie według norm i zasad, które określi Rada Ministrów.

2. Uposażenie to jest wolne od opodatkowania i niezależne od uposażenia pobieranego z innych tytułów.

Art. 14. Członkowie Akademii korzystają ze wszystkich uprawnień i ulg przewidzianych przez przepisy szczególne dla pracowników nauki.

Art. 15. Ze stanowiskiem członka Akademii nie można bez zgody Prezydium Akademii łączyć żadnego zajęcia zarobkowego z wyjątkiem zajęcia w

szkole wyższej lub w placówce naukowej, nie objętej organizacją szkolnictwa wyższego. Zakaz ten nie dotyczy piastowania stanowiska ministra, podsekretarza stanu lub stanowiska równorzędnego.

Art. 16. Członek Akademii może być z niej wykluczony uchwałą Zgromadzenia Ogólnego za zachowanie się godzące w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej albo z innych powodów niegodne uczonego.

Art. 17. Szczegółowy tryb zgłaszania kandydatów oraz wybierania i wykluczania członków Akademii określa regulamin uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne na wniosek Prezydium Akademii.

Dział III.

Organizacja wewnętrzna Akademii.

Rozdział I.

Zgromadzenie Ogólne, Prezydium, Sekretariat Naukowy.

Art. 26. 1. Sekretarz Naukowy Akademii przy pomocy swoich zastępców sprawuje bieżące kierownictwo całą działalnością Akademii. Do jego zakresu działania należą decyzje we wszystkich sprawach nie zastrzeżonych innym organom Akademii.

2. Sekretarz Naukowy Akademii bierze udział z głosem doradczym w posiedzeniach Rady Ministrów i odpowiednich komitetów Rady Ministrów.

3. Uprawnienia zastrzeżone w przepisach szczególnych ministrom w sprawach organizacyjnych, administracyjnych, finansowych i gospodarczych przysługują odpowiednio Sekretarzowi Naukowemu Akademii, o ile niniejsza ustawa lub statut nie stanowią inaczej.

4. Sekretarz Naukowy Akademii jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników zatrudnionych w Akademii.

Art. 27. Stale urzędujący członkowie Prezydium Akademii otrzymują wolne od podatku dodatki funkcyjne do uposażenia członka Akademii w wysokości ustalonej przez Radę Ministrów. Ograniczenia łączenia płatnych zajęć pracowników nauki nie odnoszą się do funkcji członków Prezydium Akademii.

Dział IV.

Pracownicy Akademii.

Art. 37. 1. Do kwalifikowania i zatrudniania pracowników nauki Akademii, do ustalania ich obowiązków i praw oraz do ich odpowiedzialności dyscyplinarnej mają odpowiednio zastosowanie przepisy o pracownikach nauki w ustawie o szkołach wyższych.

2. Przewidziane w ustawie o szkołach wyższych uprawnienia:

- 1) ministra — przysługują Sekretarzowi Naukowemu Akademii, jeśli niniejsza ustawa lub statut Akademii nie stanowią inaczej,
- 2) senatu — przysługują wydziałowi Akademii,
- 3) rady wydziału — przysługują radzie naukowej placówki Akademii,

4) rektora — przysługują sekretarzowi wydziału.

3. Przepisów o Radzie Głównej zawartych w ustawie o szkołach wyższych nie stosuje się w Akademii.

Art. 38. Sekretariat Naukowy Akademii:

- 1) powołuje docentów etatowych na wniosek rady naukowej właściwej placówki po zasięgnięciu opinii sekretariatu naukowego wydziału,
- 2) określa w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego zasady i tryb wysuwania kandydatów na profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych,
- 3) przedstawia Prezesowi Rady Ministrów wnioski w sprawie powołania przez Radę Państwa na stanowiska profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych,
- 4) ustala obowiązkowy wymiar zajęć pracowników nauki,
- 5) ustala brzmienie i tryb składania przez pracownika nauki ślubowania przy pierwszym jego powołaniu.

Art. 39. Wniosek Sekretariatu Naukowego Akademii o powołanie na stanowisko profesora zwyczajnego lub nadzwyczajnego może być przedstawiony po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Kwalifikacyjnej.

Art. 40. 1. Komisję Kwalifikacyjną tworzą przewodniczący i członkowie powołani przez Prezesa Rady Ministrów spośród samodzielnych pracowników nauki na wniosek Prezydium Akademii przedstawiony w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

2. Organizację i tryb działania Komisji Kwalifikacyjnej ustala regulamin nadany przez Radę Ministrów.

3. Zwierzchni nadzór nad działalnością Komisji Kwalifikacyjnej sprawuje Prezes Rady Ministrów.

Art. 41. Pracownik nauki powołany na podstawie nominacji w szkole wyższej lub w innej instytucji może być zatrudniony na stanowisku pracownika nauki w Akademii jedynie na podstawie umowy o pracę zawartej na podstawie uchwały Sekretariatu Naukowego Akademii.

Art. 42. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia organizację władz dyscyplinarnych, sposób ich powoływania, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych oraz ich darowania i zatarcia.

Art. 43. 1. Przy prowadzeniu prac naukowo-badawczych Akademia może zatrudniać pracowników techniczno-badawczych w drodze umowy o pracę zawartej na podstawie uchwały Sekretariatu Naukowego Akademii.

2. Na stanowisku pracownika techniczno-badawczego może być zatrudniona osoba, która ukończyła studia wyższe i posiada poważny dorobek pracy zawodowej.

Art. 44. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia warunki zatrudniania pracowników techniczno-badawczych, wymagane kwalifikacje, wysokość uposażenia oraz zasady zaszeregowania.

Art. 45. 1. Do kwalifikowania i zatrudniania w Akademii bibliotekarzy dyplomowanych, ustanowienia ich obowiązków i praw mają odpowiednie zastosowanie przepisy o bibliotekarzach dyplomowanych w ustawie o szkołach wyższych.

2. Powołanie w drodze mianowania starszych kustoszy dyplomowanych i kustoszy dyplomowanych następuje na podstawie uchwały Sekretariatu Naukowego Akademii na wniosek kierownika biblioteki po zasięgnięciu opinii sekretarza właściwego wydziału.

3. Powołania w drodze mianowania adiunktów bibliotecznych i asystentów bibliotecznych dokonuje:

- 1) w bibliotekach placówek naukowych — kierownik placówki,
- 2) w bibliotekach czynnych przy Prezydium Akademii — kierownik biblioteki,
- 3) w bibliotekach czynnych przy wydziałach — sekretarz właściwego wydziału.

4. Sekretariat Naukowy Akademii określa w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych, jak również zasady i tryb składania egzaminów bibliotekarskich.

Art. 46. Zasady uposażenia oraz uprawnienia dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej, jak również tabelę stanowisk pracowników administracyjnych zatrudnionych w Akademii, kwalifikacje wymagane do zajmowania poszczególnych stanowisk i wysokość związanego ze stanowiskiem uposażenia określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 47. Dla wykonywania swoich zadań Akademia może zatrudniać oprócz pracowników wymienionych w poprzednich artykułach również inne kategorie pracowników na podstawie umowy o pracę.

Art. 48. W sprawach nie unormowanych niniejszą ustawą do pracowników Akademii stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej.

Dział V.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 49. 1. Dotychczasowi członkowie rzeczywistej, korespondenci i zagraniczni pozostają członkami Akademii w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowi członkowie tytułowi Akademii korzystają nadal z dotychczasowych uprawnień.

Art. 50. Osoby będące w dniu wejścia niniejszej ustawy samodzielnymi pracownikami nauki w Akademii zachowują zajmowane stanowiska samodzielnych pracowników nauki i mogą być powoływane na stanowiska profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta.

Art. 51. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach zastępców profesora w Akademii mogą w okresie do dnia 30 września 1961 r. zachować te stanowiska.

Art. 52. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w Akademii zachowują zajmowane stanowiska do dnia 30 września 1962 r.

Art. 55. 1. Tracą moc wszystkie przepisy w przedmiotach unormowanych niniejszą ustawą, w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 30 października 1951 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 57, poz. 391),
- 2) w zakresie dotyczącym Polskiej Akademii Nauk — art. 154 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie zachowują moc przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 30 października 1951 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 57, poz. 391) ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 56. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

41

U S T A W A

z dnia 17 lutego 1960 r.

o orderach i odznaczeniach.

(Dziennik Ustaw z dnia 29 lutego 1960 r. Nr 10, poz. 66)

(Wyciąg)

Rozdział 1. Postanowienia ogólne.

Art. 1. Ordery i odznaczenia nadaje się w uznaniu zasług położonych w dziedzinie gospodarczego, kulturalnego i społecznego rozwoju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, umocnienia władzy ludowej i obronności Państwa.

Art. 2. 1. Ordery i odznaczenia nadaje Rada Państwa.

2. Wnioski o nadanie orderów i odznaczeń przedstawiają Radzie Państwa naczelne władze organizacji politycznych, społecznych, związkowych, spółdzielczych i naukowych, Prezes Rady Ministrów, ministrowie i kierownicy centralnych urzędów oraz prezydium wojewódzkich (miejskich w miastach wyłączonych z województw) rad narodowych.

Rozdział 2.

Ordery.

Art. 3. 1. Order Budowniczych Polski Ludowej może być nadany osobom, które położyły szczególnie wybitne zasługi w dziele budowy Polski Ludowej, zwłaszcza w dziedzinie:

- działalności państwowej lub społecznej,
 - gospodarki narodowej,
 - oświaty, nauki, kultury i sztuki,
 - ochrony zdrowia,
 - umocnienia obronności Państwa.
2. Order Budowniczych Polski Ludowej może być również nadany przedsiębiorstwu, zakładowi, instytucji lub jednostce terytorialnej.

Art. 4. 1. Order Odrodzenia Polski może być nadany osobom, które położyły wybitne zasługi w dziedzinie:

- oświaty, nauki, kultury i sztuki,
- gospodarki narodowej,
- działalności społecznej i służby państwowej,
- ochrony zdrowia i rozwoju kultury fizycznej,
- umocnienia obronności Państwa.

2. Order Odrodzenia Polski dzieli się na pięć klas:

I klasa — Krzyż Wielki orderu Odrodzenia Polski,

II klasa — Krzyż Komandorski z Gwiazdą orderu Odrodzenia Polski,

III klasa — Krzyż Komandorski orderu Odrodzenia Polski,

IV klasa — Krzyż Oficerski orderu Odrodzenia Polski,

V klasa — Krzyż Kawalerski orderu Odrodzenia Polski.

Art. 7. 1. Order Sztandaru Pracy może być nadany osobom, które położyły wybitne zasługi dla budowy socjalizmu w Polsce Ludowej, zwłaszcza w dziedzinie:

- gospodarki narodowej, w szczególności przez trwałe i znaczne przodownictwo w pracy, ulepszenie organizacji lub metod pracy, zwiększenie jej wydajności, wynalazczość, racjonalizatorstwo oraz wprowadzanie postępu technicznego,
- działalności społecznej i służby państwowej,
- oświaty, nauki, kultury i sztuki,
- ochrony zdrowia i rozwoju kultury fizycznej,
- umocnienia obronności Państwa.

2. Rada Państwa określi zasady nadawania orderu Sztandaru Pracy za nieprzerwaną i wyróżniającą się pracę w górnictwie pod ziemią.

3. Order Sztandaru Pracy dzieli się na dwie klasy:

- order Sztandaru Pracy I klasy,
- order Sztandaru Pracy II klasy.

4. Order Sztandaru Pracy może być również nadany przedsiębiorstwu, zakładowi, instytucji lub jednostce terytorialnej.

5. Order Sztandaru Pracy może być nadany w każdej klasie wielokrotnie.

Rozdział 3.

Odznaczenia.

Art. 8. 1. Krzyż Zasługi może być nadany osobie zasłużonej w pracy zawodowej lub w działalności społecznej.

2. Rada Państwa określi zasady nadawania Krzyża Zasługi za nieprzerwaną i wyróżniającą się pracę w górnictwie pod ziemią, w hutnictwie i w morskich stocznicach.

3. Krzyż Zasługi dzieli się na trzy stopnie:

- Złoty Krzyż Zasługi,
- Srebrny Krzyż Zasługi,
- Brazowy Krzyż Zasługi.

4. Złoty Krzyż Zasługi może być nadany również przedsiębiorstwu, zakładowi, instytucji lub jednostce terytorialnej.

5. Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi może być nadany dwukrotnie.

Art. 20. „Medal 10-lecia Polski Ludowej” jest odznaczeniem jubileuszowym, stanowiącym nagrodę dla osób, które w okresie pierwszego dziesięciolecia Polski Ludowej wyróżniły się całokształtem swojej pracy zawodowej lub działalności społecznej.

Rozdział 4.

Przepisy końcowe.

Art. 23. 1. Odznaczeni otrzymują odznakę nadanego orderu lub odznaczenia oraz dokument o jego nadaniu (dyplom lub legitymację).

Art. 24. 1. Utrata orderu lub odznaczenia następuje na skutek skazania na karę utraty obywatelskich praw honorowych.

2. Rada Państwa może pozbawić orderu lub odznaczenia w razie stwierdzenia, że nadanie ich nastąpiło w wyniku wprowadzenia w błąd albo że odznaczony dopuścił się czynu, wskutek którego jest niegodny orderu lub odznaczenia.

Art. 29. Tracą moc dotychczasowe przepisy, którymi ustanowione zostały ordery i odznaczenia, jak również:

- 1) ustawa z dnia 9 kwietnia 1936 r. o odznaczeniach cudzoziemskich (Dz. U. Nr 34, poz. 261),
- 2) dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 22 grudnia 1944 r. o orderach, odznaczeniach i medalach (Dz. U. Nr 17, poz. 91),
- 3) dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 23 grudnia 1944 r. o trybie nadawania orderów, odznaczeń wojskowych oraz medali (Dz. U. Nr 17, poz. 92).

Art. 30. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

42

U S T A W A

z dnia 17 lutego 1960 r.

o zmianie prawa o sądach ubezpieczeń społecznych.

(Dziennik Ustaw z dnia 1 marca 1960 r. Nr 11, poz. 70)

Art. 1. W ustawie z dnia 28 lipca 1939 r. — Prawo o sądach ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1939 r. Nr 71, poz. 476, z 1946 r. Nr 12, poz. 76, z 1950 r. Nr 49, poz. 445 i z 1951 r. Nr 5, poz. 41) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Sądy ubezpieczeń społecznych sprawują wymiar sprawiedliwości w sporach o świadczenia pieniężne z zakresu zaopatrzenia emerytalnego pracowników i ich rodzin oraz w innych sprawach przekazanych im odrębnymi przepisami.“;

2) art. 2 skreśla się;

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. § 1. Do właściwości sądów ubezpieczeń społecznych nie należą:

- 1) spory o roszczenia regresowe między organami rentowymi a zakładami pracy i osobami trzecimi,
- 2) sprawy, w których decyzja należy do swobodnego uznania organu rentowego,
- 3) sprawy o przeliczenie na walutę polską świadczeń przyznanych przez instytucje zagraniczne oraz sprawy o przeliczenie na walutę obcą świadczeń przyznanych przez polskie organy rentowe.

§ 2. Do właściwości sądów ubezpieczeń społecznych nie należy także wykładnia postanowień umów, układów i porozumień międzynarodowych w zakresie zaopatrzeń emerytalnych w sprawach o świadczenia pieniężne przysługujące od polskich organów rentowych, o ile postanowienia tych umów, układów i porozumień międzynarodowych przekazują wyjaśnianie trudności wynikłych przy ich wykonywaniu innym organom.“;

4) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. § 1. Skargi do sądów ubezpieczeń społecznych można wnosić na decyzje organów rentowych oraz na orzeczenia innych organów, z których wynikają skutki prawne dla zainteresowanych, i w przypadku przewidzianym w art. 208 § 3, jeżeli prawo niniejsze lub inne przepisy nie wyłączają skargi.

§ 2. Organami rentowymi w rozumieniu prawa niniejszego są organy administracji państwowej właściwe do wydawania decyzji w sprawach rent i zaopatrzeń.“;

5) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. § 1. Poszczególne okręgowe sądy ubezpieczeń społecznych tworzą i znoszą rozporządzeniami Ministrowie Sprawiedliwości oraz Pracy i Opieki Społecznej.

§ 2. Rozporządzenie tworzące okręgowy sąd ubezpieczeń społecznych określa jego siedzibę i okręg.

§ 3. Zmiany siedziby i granic okręgów poszczególnych okręgowych sądów ubezpieczeń społecznych dokonują rozporządzeniami Mi-

nistrowie Sprawiedliwości oraz Pracy i Opieki Społecznej.“;

6) art. 9 skreśla się;

7) w art. 13:

a) w § 1 skreśla się wyrazy „jednego z grupy pracowników i jednego z grupy pracodawców“, a po wyrazie „ławników“ przecinek zastępuje się kropką,

b) §§ 2, 3 i 4 skreśla się;

8) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. Okręgowe sądy ubezpieczeń społecznych orzekają jednoosobowo bez udziału ławników w sprawach:

- 1) o renty i zaopatrzenia dla członków rodzin pozostałych po rencistach, jeżeli świadczenia te nie są uzależnione od niezdolności do wykonywania zatrudnienia;
- 2) o świadczenia jednorazowe i dodatki do rent;
- 3) o zawieszenie prawa do świadczeń i ustalenie wysokości renty wyrównawczej;
- 4) o ponowne ustalenie wysokości świadczeń w związku ze zmianą ich podstawy wymiaru;
- 5) o wstrzymanie wypłaty świadczeń w związku ze zbiegiem prawa do dwóch lub więcej świadczeń;
- 6) o ponowne ustalenie świadczeń na skutek zmiany przepisów.“;

9) w art. 26 § 2 skreśla się wyrazy „oraz w art. 76 prawa niniejszego“;

10) w art. 27 dotychczasowy przepis oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Materiał prawny do orzecznictwa zbiera i ewidencję orzecznictwa prowadzi sekcja orzecznictwa, złożona co najmniej z jednego sędziego Trybunału Ubezpieczeń Społecznych oraz osoby posiadającej kwalifikacje na stanowisko sędziego okręgowego sądu ubezpieczeń społecznych. Regulamin Trybunału Ubezpieczeń Społecznych może powierzyć sekcji orzecznictwa i inne czynności pomocnicze.“;

11) w art. 30 pkt 1 skreśla się wyraz „równorzędnym“;

12) w art. 33 § 4 wyrazy „art. 64 ustawy konstytucyjnej“ zastępuje się wyrazem „Konstytucji“;

13) w art. 34 wyrazy „urzędników i niższych funkcjonariuszów“ zastępuje się wyrazem „pracowników“;

14) w art. 38:

a) w § 1 skreśla się wyrazy „w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej“,

b) w § 2 wyraz „naukowym“ zastępuje się wyrazem „państwowym“;

15) w tytule rozdziału V działu II części I po wy-

- razie „społecznych“ skreśla się przecinek, a wyrazy „urzędnicy i niżsi funkcjonariusze“ zastępuje się wyrazami „i pracownicy sądowi“;
- 16) w art. 39 wyraz „urzędników“ zastępuje się wyrazem „pracowników“, a wyrazy „niższych funkcjonariuszów“ wyrazami „innych pracowników“;
- 17) w rozdziale VI działu II części I otrzymuje brzmienie: „Aplikanci i asesory sądowi.“;
- 18) art. 41 otrzymuje brzmienie:
- § 1. Aplikant sądowy po odbyciu rocznej aplikacji w sądach powszechnych może być na pozostały okres aplikacji oddelegowany przez Ministra Sprawiedliwości do okręgowego sądu ubezpieczeń społecznych. Do aplikantów oddelegowanych do okręgowych sądów ubezpieczeń społecznych stosuje się przepisy prawa o ustroju sądów powszechnych o aplikantach.
- § 2. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady dotyczące organizacji aplikacji sądowej oraz egzaminu sędziowskiego dla aplikantów odbywających aplikację również w okręgowym sądzie ubezpieczeń społecznych.
- § 3. Minister Sprawiedliwości może delegować do okręgowego sądu ubezpieczeń społecznych asesora sądowego, który odbył również aplikację w takim sądzie.
- § 4. Minister Sprawiedliwości może powierzyć asesorowi na oznaczony czas w okresie pierwszego roku asesury pełnienie czynności sędziowskich przewidzianych w art. 220, a po upływie roku może powierzyć mu na oznaczony czas pełnienie ogółu czynności sędziowskich. W zakresie orzekania asesor podlega tylko ustawie.“;
- 19) w art. 42 dodaje się § 3 w brzmieniu: „§ 3. W drodze przepisów, o których mowa w § 1, może być wprowadzony komisyjny tryb badań lekarskich w zakresie orzecznictwa inwalidzkiego.“;
- 20) w tytule rozdziału VIII działu II części I wyraz „władzami“ zastępuje się wyrazami „organami administracji państwowej“;
- 21) w art. 43:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie: „§ 1. Spory o właściwość między sądami ubezpieczeń społecznych a organami administracji państwowej rozstrzyga Trybunał Ubezpieczeń Społecznych.“;
- b) w § 2 wyrazy „Najwyższego Trybunału Administracyjnego“ zastępuje się wyrazami „Trybunału Ubezpieczeń Społecznych“;
- c) § 3 otrzymuje brzmienie: „§ 3. Spór o właściwość jest niedopuszczalny z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia sądu ubezpieczeń społecznych.“;
- 22) art. 44 otrzymuje brzmienie: „Art. 44. § 1. Spory o właściwość między sądami ubezpieczeń społecznych a sądami powszechnymi rozstrzyga sąd przełożony nad sądem powszechnym. Prawomocne orzeczenie sądu powszechnego wiąże sąd ubezpieczeń społecznych.
- § 2. Jeżeli sporu o właściwość nie wytoczono, rozstrzyga to orzeczenie sądowe, które się pierwsze uprawomocniło.“;
- 23) w art. 45 wyraz „apelacyjny“ zastępuje się wyrazem „wojewódzki“;
- 24) art. 47 otrzymuje brzmienie: „Art. 47. Na stanowisko sędziego okręgowego sądu ubezpieczeń społecznych może być powołany ten, kto:
- 1) odpowiada wymaganiom przewidzianym w art. 57 prawa o ustroju sądów powszechnych pod warunkiem odbycia połowy ogólnego okresu aplikacji sądowej w okręgowym sądzie ubezpieczeń społecznych i pracy w charakterze asesora sądowego co najmniej przez rok w takim sądzie lub
 - 2) odpowiada wymaganiom art. 57 prawa o ustroju sądów powszechnych i zajmował stanowisko sędziego sądu powiatowego lub też
 - 3) odpowiada wymaganiom art. 57 pkt a) do d) i h) prawa o ustroju sądów powszechnych i zajmował jedno ze stanowisk wymienionych w art. 58 § 1 pkt a), b), c) i d) tegoż prawa albo też posiada co najmniej pięć lat pracy w zakresie rent i zaopatrzeń w organach administracji państwowej lub w byłych instytucjach ubezpieczeń społecznych.“;
- 25) art. 48 otrzymuje brzmienie: „Art. 48. Na stanowisko sędziego Trybunału Ubezpieczeń Społecznych mogą być powołani sędziowie okręgowego sądu ubezpieczeń społecznych, sędziowie sądu wojewódzkiego spełniający warunki określone w art. 57 prawa o ustroju sądów powszechnych, osoby wymienione w art. 47 pkt 3 z zastrzeżeniem, że ustalony w tym przepisie okres pięcioletni zastępuje się okresem co najmniej lat 10.“;
- 26) po art. 48 dodaje się nowy art. 48a w brzmieniu: „Art. 48a. Liczba sędziów sądów ubezpieczeń społecznych powołanych spośród osób, które pracowały w zakresie rent i zaopatrzeń w organach administracji państwowej lub w byłych instytucjach ubezpieczeń społecznych, nie może przewyższać połowy ogółu sędziów danego sądu ubezpieczeń społecznych.“;
- 27) art. 49 otrzymuje brzmienie: „Art. 49. Art. 58 § 3 prawa o ustroju sądów powszechnych stosuje się odpowiednio przy powoływaniu sędziów sądów ubezpieczeń społecznych.“;
- 28) w art. 50:
- a) w § 1 wyrazy „sędziego sądu okręgowego lub wiceprokuratora okręgowego“ zastępuje się wyrazami „sędziego sądu powiatowego, prokuratora lub wiceprokuratora“,
- b) w § 2 skreśla się wyrazy „bądź Najwyższego Trybunału Administracyjnego“, a wyrazy „sędziego okręgowego lub wiceprokuratora okręgowego“ zastępuje się wyrazami „sędziego sądu wojewódzkiego, prokuratora lub wiceprokuratora“,
- c) dodaje się § 3 w brzmieniu:

- „§ 3. Prezesów i wiceprezesów sądów ubezpieczeń społecznych mianuje spośród sędziów i odwołuje Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Ministra Pracy i Opieki Społecznej.“;
- 29) w art. 51 w zdaniu pierwszym po wyrazie „jego“ dodaje się wyraz „małżonek“ oraz przecinek po tym wyrazie;
- 30) art. 52 otrzymuje brzmienie:
„Art. 52. Sędziów powołuje Rada Państwa na wniosek Ministra Sprawiedliwości zgłoszony w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, przedstawiony za zgodą Prezesa Rady Ministrów.“;
- 31) art. 53, 54, 55 i 56 skreśla się;
- 32) w art. 59 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Z zachowaniem przepisów prawa o ustroju sądów powszechnych o delegacji można również delegować sędziów sądów ubezpieczeń społecznych do pełnienia czynności w sądach powszechnych, a do pełnienia czynności w sądach ubezpieczeń społecznych — sędziów sądów powszechnych.“;
- 33) art. 61 otrzymuje brzmienie:
„Art. 61. W sprawie odwołania lub zwolnienia sędziego stosuje się przepisy mające zastosowanie do sędziów sądów powszechnych.“;
- 34) art. 63 otrzymuje brzmienie:
„Art. 63. W sprawach powołania sędziego sądu ubezpieczeń społecznych do służby wojskowej oraz praw sędziego stosuje się art. 69 i 75 prawa o ustroju sądów powszechnych.“;
- 35) art. 64 skreśla się;
- 36) art. 70 otrzymuje brzmienie:
„Art. 70. Rzecznika dyscyplinarnego wyznacza Minister Sprawiedliwości spośród sędziów Trybunału Ubezpieczeń Społecznych.“;
- 37) art. 71 otrzymuje brzmienie:
„Art. 71. Przepisy prawa o ustroju sądów powszechnych dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów stosuje się odpowiednio do sędziów sądów ubezpieczeń społecznych.“;
- 38) art. 72 otrzymuje brzmienie:
„Art. 72. § 1. Ławników do okręgowych sądów ubezpieczeń społecznych wybierają na okres trzyletni wojewódzkie rady narodowe (rady narodowe miast wyłączonych z województw), istniejące na obszarze okręgu danego sądu, spośród pracowników odpowiadających warunkom przewidzianym dla ławników w sądach powszechnych.
§ 2. Na ławników okręgowych sądów ubezpieczeń społecznych nie mogą być jednak wybierani pracownicy organów rentowych, osoby orzekające w sprawach rent w innych organach oraz ławnicy sądów powszechnych.
§ 3. Liczbę ławników podlegających wyborowi przez poszczególne rady narodowe określa prezes właściwego okręgowego sądu ubezpieczeń społecznych.
§ 4. W razie znacznego zmniejszenia się w czasie kadencji liczby ławników danego sądu lub w razie zmiany granic okręgu sądu następuje na czas trwania kadencji dodatkowy wybór ławników.“;
- 39) art. 73 — 76 skreśla się;
- 40) art. 77 otrzymuje brzmienie:
„Art. 77. Do trybu przedstawiania kandydatów na ławników, ich wyboru i odwoływania oraz wyznaczania ich do udziału w posiedzeniach sądowych stosuje się odpowiednio przepisy obowiązujące w tym zakresie w sądach powszechnych.“;
- 41) tytuł działu V części I otrzymuje brzmienie:
„Rzecznik interesu publicznego przy Trybunale Ubezpieczeń Społecznych.“;
- 42) art. 85 otrzymuje brzmienie:
„Art. 85. Rzecznika interesu publicznego i jego zastępców powołuje Rada Państwa na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej zgłoszony w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, przedstawiony przez Prezesa Rady Ministrów.“;
- 43) w art. 89 wyraz „urzędników“ zastępuje się wyrazem „pracowników“;
- 44) w art. 90 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Do sekretarzy, pracowników kancelaryjnych i innych pracowników sekretariatu rzecznika interesu publicznego stosuje się przepisy dotyczące pracowników państwowych.“;
- 45) w art. 93:
a) w § 3 wyrazy „powołuje się“ zastępuje się wyrazami „wybiera się“ i wyraz „powołania“ — wyrazem „wyboru“;
b) w § 5 wyraz „powołanych“ zastępuje się wyrazem „wybranych“;
- 46) w art. 94 skreśla się § 2;
- 47) art. 95 otrzymuje brzmienie:
„Art. 95. Do rozpoznania skargi właściwy jest okręgowy sąd ubezpieczeń społecznych, w którego okręgu ma siedzibę organ rentowy, który wydał decyzję.“;
- 48) w art. 104 wyrazy „trzystu złotych“ zastępuje się wyrazami „siedmiuset pięćdziesięciu złotych.“;
- 49) art. 109 otrzymuje brzmienie:
„Art. 109. Organem pozwanym jest organ, którego decyzja została zaskarżona.“;
- 50) art. 117 otrzymuje brzmienie:
„Art. 117. Pełnomocnikami stron przed okręgowymi sądami ubezpieczeń społecznych mogą być adwokaci, a spośród nieadwokatów — rodzice, małżonek, rodzeństwo lub dzieci strony oraz upoważnieni do występowania przed tymi sądami przedstawiciele związków zawodowych i organizacji zrzeszających rencistów, których członkiem jest strona, a także przedstawiciele zakładów pracy, w których strona jest lub była ostatnio zatrudniona.“;
- 51) w art. 118 § 2 wyraz „urzędników“ zastępuje się wyrazem „pracowników“;
- 52) w art. 119 dwukrotnie użyte w tym przepisie wyrazy „instytucji nadzorczej“ zastępuje się wyrazami „organu nadzorczego“;
- 53) w art. 120:

- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
 „§ 1. Dla dokonania czynności procesowych, przy których obowiązuje zastępstwo przez adwokatów, strona ma prawo żądać ustanowienia adwokata, jeżeli wykaże na podstawie zaświadczenia właściwego organu administracji państwowej lub władzy opiekuńczej, że nie jest w stanie, bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny, ponieść kosztów adwokackich. Zaświadczenie powinno obejmować dane dane o stanie rodzinnym, majątku i dochodach; od sądu zależy uznanie tego zaświadczenia za dostateczne do ustanowienia adwokata.“
- b) w § 2 wyraz „Izby“ zastępuje się wyrazem „Rady“;
- c) w § 3 dodaje się drugie zdanie w brzmieniu:
 „Od odmowy ustanowienia adwokata stronie służy zażalenie.“
- 54) w art. 122 § 2 wyraz „stemplowych“ zastępuje się wyrazem „skarbowych“;
- 55) art. 130 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 130. W razie oczywistej bezzasadności skargi sąd zasądzi od skarżącego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania do wysokości dwustu złotych. Sąd może zasądzić także koszty na rzecz Skarbu Państwa, jeżeli skarżący w postępowaniu przed organem rentowym nie podał wiadomych mu okoliczności mających istotne znaczenie w sprawie lub nie przedstawił dowodów na ich poparcie.“
- 56) w art. 132 wyrazy „trzystu złotych“ zastępuje się wyrazami „jego wynagrodzenia przewidzianego prawem“;
- 57) w art. 142 § 1 wyrazy „pięciuset złotych“ zastępuje się wyrazami „siedmiuset pięćdziesięciu złotych“;
- 58) w art. 145 wyrazy „organa gminne“ zastępuje się wyrazami „organy gromadzkich rad narodowych i rad narodowych osiedli“;
- 59) w art. 148 skreśla się § 2;
- 60) w art. 152 po wyrazie „wojskowej“ skreśla się przecinek, a wyrazy „policji państwowej“ zastępuje się wyrazami „i milicji obywatelskiej“ oraz skreśla się wyrazy „i straży granicznej“;
- 61) w art. 155 skreśla się wyraz „korporacjom“ oraz przecinek po tym wyrazie;
- 62) w art. 156 trzykrotnie użyty wyraz „gminnym“ zastępuje się wyrazami „w lokalu prezydium gromadzkiej (miejskiej) rady narodowej lub rady narodowej osiedla“;
- 63) art. 157 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 157. Doręczenia urzędem dokonywa się do rąk ustanowionego do odbioru pism pracownika lub kierownika urzędu.“
- 64) w art. 161:
 a) w § 1 po wyrazie „przewodniczącego“ dodaje się wyrazy „na wniosek strony“;
- b) § 2 otrzymuje brzmienie:
 „§ 2. O ustanowieniu kuratora przewodniczący ogłosi przez obwieszczenie publiczne w budynku sądowym i w lokalu prezydium gromadzkiej (miejskiej) rady narodowej lub rady narodowej osiedla, w sprawach zaś większej wagi w jednym lub kilku pismach.“
- c) w § 3 skreśla się wyraz „korporacyj“ oraz przecinek po tym wyrazie;
- 65) w art. 165 wyraz „gminnych“ zastępuje się wyrazami „prezydium rad narodowych“;
- 66) w art. 182 § 3 wyrazy „do właściwej władzy“ zastępuje się wyrazami „do właściwego organu“;
- 67) w art. 196 § 1 wyrazy „innej władzy“ zastępuje się wyrazami „innemu organowi“, a wyrazy „trzystu złotych“ zastępuje się wyrazami „pięciuset złotych“;
- 68) w art. 207 § 2 wyrazy „w sądzie grodzkim, sądzie pracy“ zastępuje się wyrazami „w sądzie powiatowym“;
- 69) w art. 208:
 a) w § 1 i 3 skreśla się wyrazy „ogłoszenia lub“;
- b) w § 5 skreśla się wyrazy „ubezpieczenia od“;
- 70) w art. 209 § 1 dwukrotnie użyte w tym przepisie wyrazy „władzy nadzorczej“ zastępuje się wyrazami „organu nadzorczego“;
- 71) art. 211 i 212 skreśla się;
- 72) w art. 220 § 1:
 a) w pkt 2 skreśla się wyraz „władz“ oraz przecinek po tym wyrazie;
- b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 „3) przesłuchać świadków i biegłych przed rozprawą po wezwaniu stron lub wezwać świadków i biegłych na rozprawę i zażądać od nich złożenia dowodów potrzebnych do wyjaśnienia zeznań“;
- 73) w art. 230 w końcu skreśla się kropkę i dodaje się wyrazy „i prawomocność decyzji organu rentowego.“;
- 74) w art. 241 § 1 wyraz „grodzkiemu“ zastępuje się wyrazem „powiatowemu“;
- 75) w art. 266 § 2 otrzymuje brzmienie:
 „§ 2. Dowód ze świadków jest dopuszczalny, gdy prawo nie wymaga dowodu na piśmie.“;
- 76) art. 270 skreśla się;
- 77) w art. 273 § 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie: „Asesor sądowy, aplikant lub pracownik sądowy może pełnić obowiązki tłumacza bez składania osobnego przyrzeczenia, lecz z powołaniem się na ślubowanie służbowe.“;
- 78) w art. 274 skreśla się wyraz „wyznanie“, wyraz zaś „przysięgę“ zastępuje się wyrazem „przyrzeczenie“;
- 79) art. 275 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 275. Świadek składa przyrzeczenie według następującej roty:
 „Świadomy wagi moich słów i odpowiedzialności przed prawem przyrzekam uroczyście, że będę mówił szczerą prawdę, niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome.“
- 80) art. 276 skreśla się;
- 81) art. 277 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 277. Nie składają przyrzeczenia świadkowie małoletni do lat czternastu oraz osoby

- skazane wyrokiem prawomocnym za fałszywe zeznanie. Inni świadkowie mogą być za zgodą stron zwolnieni przez sąd od złożenia przyrzeczenia.“;
- 82) w art. 278:
- w § 1 wyraz „przysięgę“ zastępuje się wyrazem „przyrzeczenie“, a wyraz „jej“ — wyrazem „jego“;
 - § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Niemi piśmienni składają przyrzeczenie przez podpisanie roty. Niemi niepiśmienni i głusi niepiśmienni składają przyrzeczenie przy pomocy biegłego.“;
 - w § 3 wyraz „przysięgi“ zastępuje się wyrazem „przyrzeczenia“;
- 83) w art. 279 wyrazy „złożoną przysięgę lub zapewnienie ją zastępujące“ zastępuje się wyrazami „złożone przyrzeczenie“;
- 84) w art. 280 § 2 wyraz „przysięgi“ zastępuje się wyrazem „przyrzeczenia“;
- 85) w art. 283 § 1 wyrazy „dwustu złotych“ zastępuje się wyrazami „trzystu złotych“, a wyrazy „pięciuset złotych“ — wyrazami „siedmiuset pięćdziesięciu złotych“;
- 86) w art. 284:
- w § 1 wyrazy „przysięgi lub zapewnienia“ zastępuje się wyrazem „przyrzeczenia“, a wyrazy „pięciuset złotych“ wyrazami „siedmiuset pięćdziesięciu złotych“;
 - § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Niezależnie od grzywny sąd może w razie odmowy zeznań lub przyrzeczenia nakazać aresztowanie świadka na czas nie przekraczający tygodnia. Sąd uchyli areszt, jeżeli świadek złoży zeznanie lub przyrzeczenie albo jeżeli sprawę ukończono w instancji, w której dowód z tego świadka został dopuszczony“;
- 87) art. 288 otrzymuje brzmienie:
„Art. 288. § 1. Biegły składa przed rozpoczęciem czynności przyrzeczenie w następującym brzmieniu:
„Świadomy wagi moich słów i odpowiedzialności przed prawem przyrzekam uroczyście, że powierzone mi obowiązki biegłego wykonam z całą sumiennością i bezstronnością“.
§ 2. Do składania przyrzeczenia przez biegłego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składania przyrzeczenia przez świadka.“;
- 88) art. 289 skreśla się;
- 89) art. 290 otrzymuje brzmienie:
„Art. 290. § 1. Sąd może za zgodą stron zwolnić biegłego od złożenia przyrzeczenia.
§ 2. Biegły sądowy stały składa przyrzeczenie tylko przy objęciu stanowiska. W poszczególnych sprawach przypomina mu się złożone przez niego przyrzeczenie.“;
- 90) w art. 294 wyrazy „przysięgi lub zapewnienia ją zastępującego“ zastępuje się wyrazem „przyrzeczenia“, wyrazy zaś „pięciuset złotych“ — wyrazami „siedmiuset pięćdziesięciu złotych“;
- 91) w art. 303 wyrazy „pięciuset złotych“ zastępuje się wyrazami „siedmiuset pięćdziesięciu złotych“;
- 92) w art. 306 § 3 wyraz „przysięgą“ zastępuje się wyrazem „przyrzeczeniem“;
- 93) art. 309 otrzymuje brzmienie:
„Art. 309. § 1. Jeżeli przesłuchanie stron nie wyświetliło dostatecznie spornego faktu, sąd może przesłuchać według swego wyboru jedną ze stron, która była poprzednio przesłuchana bez przyrzeczenia, po uprzednim odebraniu od niej przyrzeczenia.
§ 2. Przesłuchanie jednej ze stron co do pewnego faktu z odebraniem od niej przyrzeczenia nie wyłącza takiego przesłuchania drugiej strony co do innego spornego faktu.“;
- 94) art. 310 otrzymuje brzmienie:
„Art. 310. Odpowiednio do faktu, podlegającego wyświetleniu, sąd może przesłuchanie strony z odebraniem od niej przyrzeczenia ograniczyć do części jej zeznań, złożonych poprzednio bez przyrzeczenia.“;
- 95) art. 311 otrzymuje brzmienie:
„Art. 311. Zeznania stron, chociażby złożone po odebraniu od nich przyrzeczenia, sąd oceni według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.“;
- 96) art. 312 otrzymuje brzmienie:
„Art. 312. Do przesłuchania i przyrzeczenia strony oraz uprzedzenia jej o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie, złożone po odebraniu od niej przyrzeczenia, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące świadków z wyjątkiem przepisów o środkach przymusowych.“;
- 97) w art. 313 § 2 po wyrazie „jednak“ dodaje się wyrazy „poza przypadkiem przewidzianym w art. 208 § 3“;
- 98) w art. 314 skreśla się wyrazy „instytucji ubezpieczeń społecznych“ i dodaje się na końcu wyrazy „albo orzeka o roszczeniu w przypadku przewidzianym w art. 208 § 3“;
- 99) w art. 323:
- w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu: „Odpis sentencji wyroku zatwierdzającego zaskarżoną decyzję doręcza się skarżącemu na piśmie niezależnie od ogłoszenia sentencji przez jej odczytanie“;
 - § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. W sprawie zawilej sąd może zamiast ogłoszenia sentencji wyroku ogłosić stononem, że w razie zatwierdzenia zaskarżonej decyzji zostanie doręczona sentencja wyroku na piśmie w ciągu dni czterech, w razie zaś uchylenia lub zmiany decyzji zostanie im doręczony wypis wyroku z uzasadnieniem w ciągu miesiąca.“;
 - dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. W ciągu siedmiu dni od dnia otrzymania odpisu sentencji wyroku skarżący może żądać doręczenia wyroku z uzasadnieniem.“;
- 100) art. 325 otrzymuje brzmienie:
„Art. 325. Okręgowy sąd ubezpieczeń społecznych sporządza i doręcza z urzędu wyrok

- z uzasadnieniem tylko w razie uchylenia lub zmiany zaskarżonej decyzji, a w przypadku zatwierdzenia jej — tylko w razie żądania skarżącego wniesionego w terminie określonym w art. 323 § 3. Wyrok z uzasadnieniem powinien być sporządzony na piśmie w ciągu dwóch tygodni. Sporządzenie uzasadnienia należy do sędziego sprawozdawcy.“;
- 101) art. 327 otrzymuje brzmienie:
 Art. 327. Sentencję wyroku lub wyrok z uzasadnieniem doręcza się z urzędu stronom i rzecznikowi interesu publicznego, jeżeli brał udział w sprawie.“;
- „w art. 343 dotychczasowy przepis oznacza się jako § 1 i zastępuje się w nim wyraz „wydaniu“ wyrazami „doręczeniu organowi rentowemu“ oraz dodaje się § 2 i 3 w brzmieniu:
 „§ 2. Na wniosek organu rentowego sędzia przewodniczący może postanowieniem wstrzymać tymczasowo w części lub w całości wykonanie wyroku. Postanowienie sędziego przewodniczącego traci moc w razie niewniesienia przez organ rentowy skargi rewizyjnej, odrzucenia jej lub niezgłoszenia wniosku, przewidzianego w § 3.
 § 3. Organ rentowy może w skardze rewizyjnej zgłosić na piśmie wniosek o wstrzymanie wykonania wyroku przez Trybunał Ubezpieczeń Społecznych do czasu rozpoznania skargi. Trybunał orzeka postanowieniem na posiedzeniu niejawnym. Wniosek taki podlega rozpatrzeniu w ciągu miesiąca od dnia otrzymania.“;
- 103) art. 356 skreśla się;
- 104) w art. 358 § 2 otrzymuje brzmienie:
 „§ 2. Skargę rewizyjną można oprzeć również na zarzucie błędnego stwierdzenia utraty zdolności do wykonywania zatrudnienia, określenia grupy inwalidztwa, ustalenia daty powstania inwalidztwa lub przyczyny inwalidztwa albo śmierci.“;
- 105) art. 360 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 360. § 1. Skargę rewizyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie miesięcznym od dnia doręczenia wyroku z uzasadnieniem.
 § 2. Jeżeli orzeczenia nie doręcza się z urzędu z uzasadnieniem, a strona nie zażądała jego uzasadnienia w terminie, termin do złożenia przez nią rewizji biegnie od dnia, w którym upłynął termin do żądania uzasadnienia.“;
- 106) w art. 372 § 3 otrzymuje brzmienie:
 „§ 3. Jeżeli Trybunał uznał, że błędnie ustalono niezdolność do wykonywania zatrudnienia, grupę inwalidztwa, datę powstania inwalidztwa albo przyczynę inwalidztwa lub śmierci, może sam tego dokonać po zasięgnięciu w miarę potrzeby opinii biegłych lub zarządzeniu oględzin.“;
- 107) w art. 381 § 1:
 a) w pkt 2 wyrazy „władzy administracyjnej“ zastępuje się wyrazami „organu administracji państwowej“;
 b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 „3) że organ administracji państwowej lub sąd właściwy do rozstrzygnięcia pytania wstępnego rozstrzygnął je prawomocnie odmiennie od oceny przyjętej za podstawę wyroku“;
- 108) w art. 384 § 1 pkt 4 wyrazy „władzy administracyjnej“ zastępuje się wyrazami „organu administracji państwowej“;
- 109) tytuł V części II otrzymuje brzmienie: „Nadzwyczajna skarga rewizyjna.“;
- 110) art. 394 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 394. Od każdego prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub rzecznik interesu publicznego może złożyć nadzwyczajną skargę rewizyjną, jeżeli orzeczenie narusza interes Państwa Ludowego albo powzięte zostało z pogwałceniem istotnych przepisów prawa.“;
- 111) art. 395 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 395. § 1. Strona może wnieść podanie o złożenie nadzwyczajnej skargi rewizyjnej tylko raz i tylko do jednego z organów wymienionych w art. 394. Jeżeli w tej samej sprawie wniesiono kilka podań, należy je przekazać do załatwienia temu z powyższych organów, do którego wpłynęło pierwsze z nich, a jeżeli wpłynęły one do kilku organów jednocześnie — temu z organów, który pierwszy podjął czynności.
 § 2. Ponowne podanie o nadzwyczajną skargę rewizyjną wniesione przez stronę, której podanie o złożenie jej zostało przez którykolwiek z organów wymienionych w art. 394 załatwione odmownie, pozostawia się bez rozpoznania.“;
- 112) art. 396 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 396. Do nadzwyczajnej skargi rewizyjnej stosuje się odpowiednio przepisy działu o rewizji od wyroków okręgowych sądów ubezpieczeń społecznych.“;
- 113) art. 397 skreśla się;
- 114) art. 398, 399, 401—406, 408, 410—415, 417 i 419 skreśla się;
- 115) art. 420 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 420. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych oraz zainteresowanymi ministrami określa w drodze rozporządzenia zasady i warunki prowadzenia spraw przed okręgowymi sądami ubezpieczeń społecznych przez przedstawicieli związków zawodowych i organizacji zrzeszających rencistów.“;
- 116) art. 421 i 422 skreśla się;
- 117) w przepisach, w których mowa o „instytucjach ubezpieczeń społecznych“, „instytucjach pozwanych“, „instytucjach ubezpieczeń społecznych lub ich oddziałach“ bądź też o „instytucjach“, wyrazy te zastępuje się wyrazami „organ rentowy“ w odpowiednim przypadku.
 Art. 2. § 1. W sprawach toczących się w pierwszej instancji w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy postępowania ze zmianami przewidzianymi w niniejszej ustawie.
 § 2. Sprawy zakończone w pierwszej instancji w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają rozpoznaniu w drugiej instancji według prze-

pisów dotychczasowych. Jednakże w razie przekazania sprawy przez Trybunał Ubezpieczeń Społecznych sądowi pierwszej instancji sprawy takie podlegają dalszemu rozpoznaniu według nowych przepisów.

Art. 3. § 1. Do czasu ustawowego unormowania nadzoru Sądu Najwyższego nad orzecznictwem wszystkich sądów nadzwyczajne skargi rewizyjne od orzeczeń sądów ubezpieczeń społecznych (art. 394) rozpoznaje Trybunał Ubezpieczeń Społecznych.

§ 2. Trybunał Ubezpieczeń Społecznych rozpoznaje nadzwyczajne skargi rewizyjne od orzeczeń okręgowych sądów ubezpieczeń w składzie trzech sędziów, a od orzeczeń Trybunału — w składzie siedmiu sędziów.

§ 3. Nadzwyczajną skargę rewizyjną wnosi się bezpośrednio do Trybunału Ubezpieczeń Społecznych, który na wniosek organu określonego w art. 394 może wstrzymać na posiedzeniu niejawnym wykonanie zaskarżonego orzeczenia aż do czasu rozstrzygnięcia sprawy. Wniosek o wstrzymanie podlega rozpatrzeniu w ciągu miesiąca od dnia otrzymania.

§ 4. W sprawach, w których nadzwyczajną skargę rewizyjną wniósł Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, w rozprawie przed Trybunałem Ubezpieczeń Społecznych może wziąć udział prokurator.

Art. 4. § 1. Jeżeli złożenie nadzwyczajnej skargi rewizyjnej od orzeczenia Trybunału Ubezpieczeń Społecznych nastąpiło po upływie jednego roku od wydania orzeczenia, Trybunał Ubezpieczeń Społecznych nie może ani uchylić, ani zmienić zaskarżonego orzeczenia i ogranicza się wówczas bądź do oddalenia skargi, bądź do stwierdzenia, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane z pogwałceniem przepisów prawa.

§ 2. Trybunał Ubezpieczeń Społecznych uchyla jednak orzeczenie bez względu na termin złożenia nadzwyczajnej skargi rewizyjnej, jeżeli sprawa nie podlega orzecznictwu sądów ubezpieczeń społecznych.

Art. 5. § 1. Od orzeczeń Trybunału Ubezpieczeń Społecznych wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy termin roczny przewidziany w art. 4 § 1 niniejszej ustawy liczy się od dnia wejścia jej w życie.

§ 2. Do orzeczeń zapadłych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w sprawach objętych art. 3 prawa o sądach ubezpieczeń społecznych ma zastosowanie art. 4 § 2 niniejszej ustawy.

Art. 6. Ławnicy okręgowych sądów ubezpieczeń społecznych, działający w dniu wejścia w życie ustawy, zachowują mandaty na czas od dnia 1 stycznia 1960 r. do dnia 31 grudnia 1960 r.

Art. 7. § 1. Do dnia 31 grudnia 1962 r. Minister Sprawiedliwości może delegować asesora sądu powszechnego do okręgowego sądu ubezpieczeń społecznych, choćby nie odbył on uprzednio aplikacji w takim sądzie (art. 41 § 3).

§ 2. Do dnia 31 grudnia 1962 r. Minister Sprawiedliwości może na oznaczony czas powierzyć pełnienie ogółu czynności sędziowskich w okręgowym sądzie ubezpieczeń społecznych asesorowi sądu powszechnego, który wykonywał na tym stanowisku co najmniej przez rok ogół czynności sędziowskich.

Art. 8. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy pozostają w mocy dotychczasowe przepisy, jeżeli nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 9. Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości do ogłoszenia w drodze obwieszczenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 28 lipca 1939 r. — Prawo o sądach ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 71, poz. 476) z uwzględnieniem późniejszych zmian oraz zmian wynikających z niniejszej ustawy oraz innych przepisów prawnych ogłoszonych przed wydaniem jednolitego tekstu, z zastosowaniem w jednolitym tekście kolejnej numeracji tytułów, działów, rozdziałów, oddziałów, artykułów, paragrafów i punktów.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie w czternaście dni po jej ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

43

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 lutego 1960 r.

w sprawie wypłaty przez zakłady pracy wynagrodzenia pracownikom powołanym do czynnej służby wojskowej.

{Dziennik Ustaw z dnia 22 lutego 1960 r. Nr 7, poz. 48}

Na podstawie art. 121 ust. 6 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 75 i Nr 17, poz. 108) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o ustawie — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 75 i Nr 17, poz. 108);
- 2) o pracownikach — należy przez to rozumieć pracowników fizycznych i umysłowych za-

trudnionych w organach władzy i administracji państwowej, instytucjach, przedsiębiorstwach, organizacjach społecznych i innych uspołeczniowanych zakładach pracy oraz w prywatnych zakładach pracy — bez względu na charakter stosunku pracy i przepisów prawnych normujących ten stosunek;

- 3) o wynagrodzeniu — należy przez to rozumieć również uposażenie przysługujące pracownikowi zatrudnionemu na podstawie mianowania.

§ 2. Pracownik powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej albo do służby wojskowej w razie mobilizacji lub w czasie wojny (art. 42 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz art. 105 ustawy) otrzymuje od zakładu pracy wynagrodzenie do końca miesiąca kalendarzowego, w którym rozpoczął odbywanie tej służby, nie mniej jednak niż za dwa tygodnie.

§ 3. 1. Pracownik powołany na ćwiczenia wojskowe zwyczajne lub na przeszkolenie wojskowe (art. 70 i art. 108 ustawy) otrzymuje od zakładu pracy wynagrodzenie do końca miesiąca kalendarzowego, w którym rozpoczął odbywanie przeszkolenia wojskowego.

2. Pracownik, od następnego miesiąca kalendarzowego, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje od zakładu pracy przez cały czas odbywania ćwiczeń lub przeszkolenia wojskowego:

- 1) połowę wynagrodzenia, jeżeli nie utrzymuje rodziny, lub
- 2) 60% wynagrodzenia, jeżeli utrzymuje jednego członka rodziny, albo
- 3) 75% wynagrodzenia, jeżeli utrzymuje dwóch lub więcej członków rodziny.

3. Członkami rodziny pracownika w rozumieniu ust. 2 są:

- 1) małżonek,
- 2) dzieci, także dzieci przysposobione, pasierbowie oraz dzieci obce przyjęte na utrzymanie i wychowanie do ukończenia 18 roku życia, jeżeli uczęszczają do szkół — do ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 lat życia, a jeżeli są inwalidami — bez względu na wiek,
- 3) rodzeństwo, jeżeli odpowiada warunkom określonym w pkt 2,
- 4) rodzice i inni wstępni, jeżeli ukończyli mężczyźni 60 lat, kobiety 50 lat życia, a jeżeli są inwalidami — bez względu na wiek.

4. Nie uważa się za pozostającego na utrzymaniu żołnierza członka rodziny, który posiada samodzielne źródła dochodu przekraczające minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę najniższą zarabiających pracowników.

§ 4. Wynagrodzenie przysługujące pracownikowi stosownie do §§ 2 i 3 oblicza się według zasad przewidzianych dla obliczania wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

§ 5. 1. Wynagrodzenie wypłacone stosownie do § 2 nie podlega zwrotowi w całości lub w części i nie może być zaliczone na wynagrodzenie bieżące, choćby pracownik powołany do odbywania czynnej służby wojskowej wskutek wcześniejszego zwolnienia go z tej służby lub jej odroczenia powrócił do pracy przed upływem czasu, za który przysługiwały wypłacone należności.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wynagrodzenia wypłacanego stosownie do § 3 ust. 1, z tym że na wynagrodzenie bieżące nie podlega zaliczeniu tylko ta część wynagrodzenia, która przypada za okres nie przekraczający dwóch tygodni.

3. Jeżeli pracownik, któremu odbycie służby wojskowej odroczone, zostanie do tej służby ponownie powołany, przysługuje mu prawo do wynagrodzenia jak przy pierwszym powołaniu, z wyjątkiem przypadków, gdy tak pierwsze, jak i dru-

gie powołanie nastąpiło w tym samym miesiącu kalendarzowym.

§ 6. 1. Z wynagrodzenia wypłacanego stosownie do §§ 2 i 3 zakład pracy nie może potrącać kwot wypłaconych pracownikowi przez organy wojskowe z tytułu uposażenia przysługującego żołnierzowi w czynnej służbie wojskowej.

2. Jeżeli wynagrodzenie pracownika jest obciążone na rzecz Państwa, zakładu pracy lub innych osób, zakład pracy może dokonywać potrąceń z wynagrodzenia zmniejszonego stosownie do § 3 ust. 2 tylko na rzecz roszczeń alimentacyjnych na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach.

§ 7. 1. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia przewidzianego w § 2 i w § 3 ust. 1 stanowi okazana przez pracownika karta powołania do odbycia czynnej służby wojskowej. W razie potrzeby zakład pracy może sporządzić odpis karty powołania pracownika.

2. Jeżeli powołanie pracownika do czynnej służby wojskowej nastąpiło w inny sposób niż przez doręczenie karty powołania (art. 43 ustawy), podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi okazana przez pracownika karta mobilizacyjna lub inny dokument stwierdzający powołanie pracownika do czynnej służby wojskowej albo obwieszczenie o powołaniu.

3. Podstawę do wypłaty zmniejszonego stosownie do § 3 ust. 2 wynagrodzenia pracownikom odbywającym ćwiczenia wojskowe zwyczajne lub przeszkolenie wojskowe stanowi zaświadczenie według wzoru załączonego do rozporządzenia, wydane na wniosek pracownika przez dowódcę jednostki wojskowej, w której pracownik powołany na ćwiczenia lub przeszkolenie pełni służbę wojskową.

§ 8. 1. Wypłata wynagrodzenia wymienionego w § 2 i § 3 ust. 1 pracownikowi powołanemu do odbycia czynnej służby wojskowej powinna nastąpić najpóźniej w dniu jego odejścia z zakładu pracy w celu stawienia się w jednostce wojskowej w nakazanym terminie, niezależnie od ogólnie przyjętego w danym zakładzie pracy terminu wypłaty wynagrodzenia.

2. Jeżeli po ostatecznym rozliczeniu w terminie ogólnie przyjętym okaże się, że pracownikowi przypada do wypłaty jeszcze dalsza kwota, kwotę tę wypłaca się w tym terminie.

3. Jeżeli powołanie do czynnej służby wojskowej nastąpiło z natychmiastowym terminem stawiennictwa i z tego powodu pracownik nie zdołał podjąć należnego mu stosownie do § 2 lub § 3 ust. 1 wynagrodzenia, wypłata tego wynagrodzenia następuje po otrzymaniu przez zakład pracy zaświadczenia dowódcy jednostki wojskowej, o którym mowa w § 7 ust. 3.

4. Kwoty wymienione w ust. 2 i 3 wypłaca się pracownikowi przekazem pocztowym lub bezpośrednio osobie przez niego upoważnionej. Upoważnienie powinno mieć formę pisemną z podpisem uwierzytelnionym przez kierownictwo zakładu pracy lub przez dowódcę jednostki wojskowej, w której pracownik pełni służbę.

§ 9. Członkom spółdzielni pracy zarząd spółdzielni obowiązany jest wypłacać kwoty należne

stosownie do § 2 i 3, według zasad przewidzianych dla obliczania wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

§ 10. 1. Pracownikom powołanym na ćwiczenia wojskowe doraźne (art. 70 ust. 3 ustawy) oraz wezwanym przez właściwe organy administracji prezydium rady narodowej lub organy wojskowe wymienione w art. 4 ustawy do osobistego zgłoszenia się w sprawach dotyczących powszechnego obowiązku wojskowego (obowiązku wojskowego kobiet) w przypadkach przewidzianych w ustawie przysługuje prawo do pełnego wynagrodzenia od zakładu pracy za cały czas pracy opuszczony z powodu powołania lub wezwania.

2. Organy wymienione w ust. 1 obowiązane są potwierdzić zgłoszenie się pracownika na wezwaniu imiennym lub w osobnym zaświadczeniu,

które pracownik obowiązany jest przedstawić w zakładzie pracy w celu usprawiedliwienia swojej nieobecności w zakładzie pracy.

3. W przypadkach określonych w ust. 1 wynagrodzenie wypłaca się na zasadach ogólnych.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1950 r. o sposobie obliczania i wypłacania uposażenia lub wynagrodzenia pracownikom powołanym do odbycia czynnej służby wojskowej (Dz. U. z 1950 r. Nr 26, poz. 236, z 1953 r. Nr 22, poz. 84 i z 1955 r. Nr 6, poz. 39).

§ 12. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim zainteresowanym ministrom.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lutego 1960 r. (poz. 48).

JEDNOSTKA WOJSKOWA

Nr

Dnia 19..... r.

Z A Ś W I A D C Z E N I E

.....
(stopień wojskowy, nazwisko i imię)

został powołany do odbycia czynnej służby wojskowej (ćwiczeń wojskowych zwyczajnych, przeszkolenia wojskowego)* na okres od dnia do dnia i rozpoczął odbywanie służby w dniu

Zaświadczenie wydaje się dla przedłożenia w zakładzie pracy celem wypłaty należnego pracownikowi wynagrodzenia (uposażenia) w myśl ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 75) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lutego 1960 r. w sprawie wypłaty przez zakłady pracy wynagrodzenia pracownikom powołanym do czynnej służby wojskowej (Dz. U. Nr 7, poz. 48).

Pieczczę okrągłą

*) Niepotrzebne skreślić,

.....
(podpis dowódcy jednostki wojskowej)

44

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 lutego 1960 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 17 listopada 1959 r. w sprawie zmiany warunków nabywania uprawnień do zasiłków rodzinnych.

(Dziennik Ustaw z dnia 27 lutego 1960 r. Nr 9, poz. 59)

Na podstawie art. 4 ust. 1 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. Nr 56, poz. 414 z późniejszymi zmianami) oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o przekazaniu wykonywania ubezpieczeń społecznych związkom zawodowym (Dz. U. Nr 6, poz. 31) zarządza się, co następuje:

§ 1. W § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1959 r. w sprawie zmiany warunków nabywania uprawnień do zasiłków rodzinnych (Dz. U. Nr 64, poz. 379) dodaje się ust. 4 w brzmieniu następującym:

„4. Przepis ust. 3 nie ma zastosowania do przypadków, gdy zasiłek rodzinny wypłacany jest do rąk osoby posiadającej stwierdzone

wyrokiem lub postanowieniem sądowym prawo do otrzymywania od pracownika alimentów, pobierania jego wynagrodzenia w całości lub części, pobierania zasiłku rodzinnego albo innych należności przypadających pracownikowi. W przypadkach tych zasiłek wypłaca się, jeżeli pracownik przepracował co najmniej 20 dni w miesiącu kalendarzowym. Przy ustalaniu ilości dni przepracowanych w miesiącu przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.“

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 1960 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

45

UCHWAŁA Nr 51 RADY MINISTRÓW

z dnia 5 lutego 1960 r.

o zmianie uchwały nr 327 Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 1957 r. w sprawie przestrzegania porządku i dyscypliny pracy.

(Monitor Polski z dnia 25 lutego 1960 r. Nr 18, poz. 89)

w po porozumieniu z Centralną Radą Zawodową uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 327 Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 1957 r. w sprawie przestrzegania porządku i dyscypliny pracy (Monitor Polski Nr 70, poz. 132) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W uspołecznionych zakładach pracy do wszystkich pracowników (robotników i pracowników umysłowych), którzy opuszczają pracę bez usprawiedliwienia, stosuje się — w przypadkach i na zasadach określonych w wytycznych stanowiących załącznik do uchwały — kary pieniężne przewidziane w regulaminie pracy.“

§ 2. W wytycznych do opracowania regulaminów pracy w uspołecznionych przedsiębiorstwach, stanowiących załącznik do uchwały, o której mowa w § 1, wprowadza się następujące zmiany:

1) w części VII skreśla się ust. 3;

2) w części IX wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Za nieusprawiedliwione nieprzybycie do pracy nakłada się na pracownika karę pieniężną w wysokości $\frac{1}{4}$ dziennego zarobku, bez stosowania ostrzeżenia (ust. 1).“

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4—8 w brzmieniu:

„4. Przepis ust. 3 nie ma zastosowania do pracowników, którzy wskutek nieprzybycia do pracy utracili w danym miesiącu prawo do zasiłku rodzinnego.

5. Należy jednak stosować przepis ust. 3, jeżeli zasiłek rodzinny wypłacany jest do rąk osoby posiadającej stwierdzone wyrokiem lub postanowieniem sądowym prawo do otrzymywania od pracownika alimentów, pobierania jego wynagrodzenia w całości lub w części, pobierania zasiłku rodzinnego albo innych należności przypadających pracownikowi.

6. Tryb usprawiedliwiania nieobecności w pracy, przewidziany dla pracowników pobierających zasiłki rodzinne w przepisach o zaliczaniu niektórych okresów nieobecności w pracy do dni przepracowanych, stosuje się również do pracowników nie pobierających zasiłków rodzinnych.

7. Kary pieniężne mogą być stosowane do wszystkich pracowników za nieusprawiedliwione spóźnianie się do pracy lub jej przedwczesne opuszczanie.

8. Pracowników opuszczających pracę bez usprawiedliwienia należy uprzedzać o treści przepisu części XI ust. 2.“;

c) dotychczasowe ust. 4 i 5 otrzymują kolejną numerację 9 i 10;

3) w części X ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uznawanie opuszczenia pracy (nieprzybycia do pracy, spóźnienia się, przedwczesnego opuszczenia pracy) za usprawiedliwione lub nieusprawiedliwione oraz stosowanie kar i innych środków przewidzianych w regulaminie pracy należy do kierownika zakładu pracy po wysłuchaniu wyjaśnień pracownika, z zastrzeżeniem wyników z przepisów prawa uprawnień zakładowej organizacji związkowej. W zakładach pracy zatrudniających ponad 500 pracowników kierownik zakładu pracy może przekazać wymienione uprawnienia podległym bezpośrednio kierownikom działów (oddziałów, wydziałów) lub kierownikowi komórki kadrowej.“;

4) w części XI ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Regulamin powinien ponadto wskazywać, że nieusprawiedliwiona nieobecność w pracy w ciągu trzech dni w miesiącu lub czterech dni w kwartale, przychodzenie do pracy w stanie nietrzeźwym lub doprowadzania się do tego stanu podczas pracy może stanowić ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych, które może być podstawą rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w myśl przepisów dekretu powołanego w ust. 1.“

§ 3. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) zapewnią w ciągu miesiąca od dnia ogłoszenia uchwały wprowadzenie do obowiązujących w podległych zakładach pracy regulaminów pracy zmian, wynikających z niniejszej uchwały.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

46

UCHWAŁA Nr 52 RADY MINISTRÓW

z dnia 5 lutego 1960 r.

w sprawie zasad planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych.

(Monitor Polski z dnia 25 lutego 1960 r. Nr 18, poz. 90)

§ 1. 1. Wydatki z tytułu wynagrodzenia za pracę pracowników państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych powinny być dokonywane zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych, obowiązującymi zasadami zaszeregowania pracowników i klasyfikacji robót, stawkami płac i innymi przepisami obowiązującymi w tym zakresie, a ogólna ich wysokość powinna w skali przedsiębiorstwa mieścić się w granicach funduszu płac, ustalonego w planie techniczno-ekonomicznym przedsiębiorstwa.

2. Podstawę do kontroli wykorzystania funduszu płac przedsiębiorstwa stanowi techniczno-ekonomiczny plan roczny, opracowany z podziałem na kwartały.

§ 2. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów wyda w porozumieniu z Ministrem Finansów instrukcję regulującą zasady planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych.

§ 3. Ministrowie nadzorujący państwowe przed-

siębiorstwa budowlano-montażowe w uzgodnieniu z bankiem finansującym działalność eksploatacyjną tych przedsiębiorstw dostosują w razie potrzeby przepisy instrukcji, o której mowa w § 2, do szczególnych warunków pracy w podległych im przedsiębiorstwach.

§ 4. Poleca się naczelnym organizacjom spółdzielczym uregulowanie zasad planowania i kontroli funduszu płac w spółdzielniach prowadzących działalność budowlano-montażową na zasadach analogicznych do przewidzianych w niniejszej uchwale i w instrukcji Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, o której mowa w § 2.

§ 5. Traci moc uchwała nr 69 Rady Ministrów z dnia 22 marca 1958 r. w sprawie zasad planowania i kontroli funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 19, poz. 122).

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1960 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

47

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 27 stycznia 1960 r.

w sprawie rodzaju prac w zakładach resortu komunikacji, przy których mogą być zatrudniani młodociani powyżej lat 16 nie posiadający kwalifikacji zawodowych.

(Dziennik Ustaw z dnia 22 lutego 1960 r. Nr 7, poz. 52)

Na podstawie art. 3 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 226) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Młodociani w wieku powyżej lat 16, nie posiadający kwalifikacji zawodowych, mogą być zatrudniani w jednostkach organizacyjnych resortu komunikacji przy następujących pracach, nie wymagających kwalifikacji zawodowych i odbycia wstępnego stażu pracy:

- 1) sprzątanie pomieszczeń administracyjnych i terenu zakładów pracy, z wyjątkiem terenów położonych w bezpośredniej styczności z czynnymi torami kolejowymi,
- 2) prace gońca,
- 3) pomoc kuchenna,

4) plantowanie i utrzymanie czystości placu budowy, z wyjątkiem placów budowy, położonych w bezpośredniej styczności z czynnymi torami kolejowymi,

5) układanie mat ochronnych przy betonowaniu, z wyjątkiem robót wykonywanych w bezpośredniej styczności z czynnymi torami kolejowymi,

6) sortowanie kartoników w drukarniach kolejowych.

2. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie naruszają przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 września 1958 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym (Dz. U. Nr 64, poz. 312 i Nr 71, poz. 355).

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: w z. J. Popielas

Wydawca: Centralna Rada Związków Zawodowych

Zamówienia i przedpłaty na prenumeratę przyjmowane są w terminie do dnia 15 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty — przez: Urzędy Pocztowe, listonoszy oraz Oddziały i Delegatury „Ruchu”. Można również zamówić prenumeratę dokonując wpłaty na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” — Warszawa, ul. Srebrna 13.

Cena prenumeraty: kwartalnej zł 10.—, półrocznej zł 20.—, rocznej zł 40.—.
Cena prenumeraty za granicą jest o 40% wyższa od ceny podanej wyżej. Przedpłaty na tę prenumeratę przyjmuje na okresy kwartalne, półroczne i roczne Przedsiębiorstwo Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” w Warszawie, Włcza 46 za pośrednictwem PKO Warszawa, konto Nr 1-6-100024.

Exemplarze zaktualizowane można nabywać w sklepie przy ul. Włczej 14 w Warszawie. Zamówienia spoza Warszawy należy kierować do Centrali Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Srebrna 13, Zam. 658. C-20.